TOÀ ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI** **TỈNH QUẢNG BÌNH**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 01/2023/QĐST-VDS	*Đồng Hới, ngày 31 tháng 3 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Hoàng Thị Thanh Nhàn

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Tuyết Nga – Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thanh Long – Kiểm sát viên.

Ngày 31 tháng 3 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 09/2023/TLST-VDS ngày 17 tháng 02 năm 2023, về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 37/2023/QĐST-VDS ngày 17 tháng 3 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu*: Bà Trần Thị H, sinh năm 1957. Địa chỉ: đường Nguyễn Đăng G, thôn Đức Th, xã Đức N, thành phố Đồng H, tỉnh Quảng Bình. Có mặt.

- *Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan*:

1. Ông Đặng Văn H, sinh năm 1949. Địa chỉ: đường Nguyễn Đăng G, thôn Đức Th, xã Đức N, thành phố Đồng H, tỉnh Quảng Bình. Vắng mặt.

2. Bà Đặng Thị L, sinh năm 1975. Địa chỉ: Số 5, Hoá Sơn 2, phường Hoà Cường N, quận Hải Ch, TP Đà Nẵng. Có đơn xin vắng mặt.

3. Bà Đặng Thị Là, sinh năm 1981; Địa chỉ: thôn Đức S, xã Đức N, TP. Đồng H, tỉnh Quảng Bình. Có đơn xin vắng mặt.

4. Ông Đặng Văn H, sinh năm 1983. HKTT: xã Đức N, TP. Đồng H, tỉnh Quảng Bình. Địa chỉ công tác: Công ty TNHH Tự động hoá Á C PLC; Đ/c: 244/33 Dương Đình H P. Tăng Nhơn P B-TP, thủ Đ – TP Hồ Chí Minh. Có đơn xin vắng mặt.

5. Chị Đặng Thị lâ, sinh 1986. Địa chỉ: Thôn Phú N, Thanh A huyện Cam L, tỉnh Quảng Tr. Có đơn xin vắng mặt.

6. Ông Đặng Văn Ch, sinh năm: 1991. Địa chỉ: đường Nguyễn Đăng G, thôn Đức Th, xã Đức N, TP Đồng H, tỉnh Quảng Bình. Có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

* Trong đơn yêu cầu đề ngày 09/01/2023, được bổ sung tại bản tự khai và tại phiên họp, người yêu cầu là bà Trần Thị H trình bày: Bà Hà kết hôn với ông Đặng Văn H vào năm 1973 rồi sinh ra được 05 người con, gồm: Đặng Thị L, sinh năm 1975; Đặng Thị Là, sinh năm 1981; Đặng Văn H, sinh năm: 1983; Đặng Thị Lậ, sinh năm: 1986; Đặng Văn Ch, sinh năm: 1991. Chồng bà là ông Đặng Văn H từ khi sinh ra và lớn lên về thể chất và tâm thần hoàn toàn bình thường. Đến năm 2015, ông H bị tai nạn chấn thương sợ não, thời điểm đó được gia đình đưa đi cấp cứu tại bệnh viện Viết Nam – Cu Ba Đồng Hới, sau đó được chuyển đi Huế để mổ tại Bệnh viện Trung Ương Huế. Khi thấy tình trạng ông ổn định nên bệnh viện cho về nhà, đến năm 2019 thì bệnh tái phát lại cho đến nay, hiện tại ông Huỳnh sức khoẻ quá yếu nằm một chỗ, không thể tự vận động đứng dậy. Việc đi vệ sinh (đại tiện, tiểu tiện) và các hoạt động sinh hoạt thường ngày (ăn cơm, tắm rửa) thì ông H không thể tự ý thức thực hiện được và phải có người nhà chăm sóc bên cạnh. Hiện nay, ông H đã hưởng tiền trợ cấp bảo trợ xã hội hàng tháng (có sổ). Tình trạng của ông H hiện tại không nhận thức được người thân. Ông động kinh thường xuyên: cào đất, lôi xé chiếu năm…Để giải quyết việc gia đình, liên quan đến quyền và nghĩa vụ của ông H nhưng ông không nhận thức được nên đề nghị Toà án tuyên bố ông H mất năng lực hành vi dân sự để gia đình làm các thủ tục liên quan.

* Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: Các ông, bà Đặng Thị L, Đặng Thị Là, Đặng Văn H Đặng Thị Lậ, Đặng Văn Ch đều trình bày có nội dung giống như ý kiến trình bày của bà Trần Thị H và đồng ý đề nghị tuyên bố ông H mất năng lực hành vi dân sự.

Tại Kết luận Giám định Pháp y tâm thần số 2169/KLGĐYC ngày 26 tháng 12 năm 2022 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung kết luận ông Đặng Văn H mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Ý kiến của Viện kiểm sát viên tại phiên họp: Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra quyết định giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng theo quy định tại khoản 2 Điều 366, Điều 377 của Bộ luật tố tụng dân sự. Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành các thủ tục đúng theo quy định của Điều 369 Bộ luật Tố tụng dân sự. Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự, người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã làm bản tự khai, đơn xin vắng mặt cũng như việc tham gia phiên họp đã chấp hành đúng theo quy định của pháp

luật. Về nội dung vụ án: Căn cứ theo đơn yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự của bà Trần Thị H, các tài liệu có trong hồ sơ việc dân sự, lời khai đương sự và căn cứ theo Kết luận Giám định Pháp y tâm thần số 2169/KLGĐYC ngày 26 tháng 12 năm 2022 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung kết luận tại thời điểm hiện tại ông Đặng Văn H: Về mặt y học: Mất trí trong các trạng thái biệt định khác được phân loại ở chổ khác (F02.8); Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Do đó, cần chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị H. Đề nghị Tòa án tuyên bố ông Đặng Văn H mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của Điều 369, 370, 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22, 53 Bộ luật dân sự. Lệ phí giải quyết việc dân sự bà Trần Thị H được miễn.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới nhận định:

[1] Về áp dụng pháp luật tố tụng: Bà Trần Thị H có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Đặng Văn H, sinh năm: 1949. Đăng ký nhân khẩu thường trú: thôn Đức Thuỷ, xã Đức Ninh, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình là người mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, quan hệ pháp luật của việc dân sự được xác định là "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" và Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình có thẩm quyền thụ lý, giải quyết theo quy định tại khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự. Sau khi ra thông báo thụ lý vụ việc đã gửi cho các bên đương sự kèm theo giấy triệu tập đến Tòa án để làm bản tự khai. Ngày 17/3/2023, Tòa án ra Quyết định mở phiên họp và ấn định thời gian mở phiên họp đảm bảo thời hạn tại Điều 366 BLTTDS. Đồng thời đã chuyển hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu theo đúng thời gian. Tại phiên họp, có những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt nhưng có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt nên căn cứ Điều 367 BLTTDS tiến hành phiên họp theo tố tụng.

[2] Về nội dung:

[2.1]. Ông Đặng Văn H từ khi sinh ra và lớn lên về thể chất và tâm thần hoàn toàn bình thường. Đến năm 2015, ông H bị tai nạn chấn thương sọ não, được gia đình đưa đi cấp cứu tại bệnh viện Việt Nam – Cu Ba Đồng Hới, sau đó được chuyển đi Huế để mổ tại Bệnh viện Trung Ương Huế. Nhưng từ năm 2019 đến nay thì tình trạng sức khoẻ quá yếu nằm một chỗ, không thể tự vận động đứng dậy. Việc đi vệ sinh (đại tiện, tiểu tiện) và các hoạt động sinh hoạt thường ngày (ăn cơm, tắm rửa) thì ông H không thể tự ý thức thực hiện được và phải có người nhà chăm sóc bên cạnh. Hiện nay, ông H đã hưởng tiền trợ cấp bảo trợ xã hội hàng

tháng (có sổ). Tình trạng của ông H hiện tại không nhận thức được người thân. Ông động kinh thường xuyên: cào đất, lôi xé chiếu nằm.

[2.2]. Qua giải quyết vụ án, Toà án đã có lời khai của bà H và các con của ông H; xem xét Kết luận Giám định Pháp y tâm thần số: 2169/KLGĐYC ngày 26 tháng 12 năm 2022 đã kết luận ông Đặng Văn H: Về mặt y học: Mất trí trong các trạng thái biệt định khác được phân loại ở chổ khác (F02.8); Về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Đại diện Viện kiểm sát đề nghị tuyên bố ông H mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, Bà H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông H mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và phù hợp với các quy định của pháp luật cần được chấp nhận.

[2.3]. Trong quá trình giải quyết việc dân sự ông H không nhận thức được hành vi của mình nên không có ý kiến gì.

[3] Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm: Bà Trần Thị H là người cao tuổi, có đơn xin miễn nên thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị Quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

[4]. Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định theo quy định tại Điều 372 của Bộ luật tố tụng dân sự.

QUYẾT ĐINH:

Căn cứ: Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm c khoản 2 Điều 39, Điều 149, 361, 367, 370, 371, 372, 376, 377, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, 53 Bộ luật dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Trần Thị H về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Tuyên bố: Ông Đặng Văn H, sinh năm 1949. Địa chỉ: thôn Đức Th, xã Đức N, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình là người mất năng lực hành vi dân sự.

Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự ông Đặng Văn H phải theo quy định của pháp luật (Điều 22, 53 BLDS).

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu bà Trần Thị H không phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự có mặt có quyền làm đơn kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn được tính từ ngày nhận được Quyết định hoặc được tống đạt hợp

lệ. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Quảng Bình;
- VKSND TP. Đồng Hới;
- Chi cục THADS TP. Đồng Hới;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án;
- Lưu án

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP
(đã ký)

Hoàng Thị Thanh Nhàn